
Årsrapport 2022

**FORÆLDRE
RÅDGIVNINGEN**

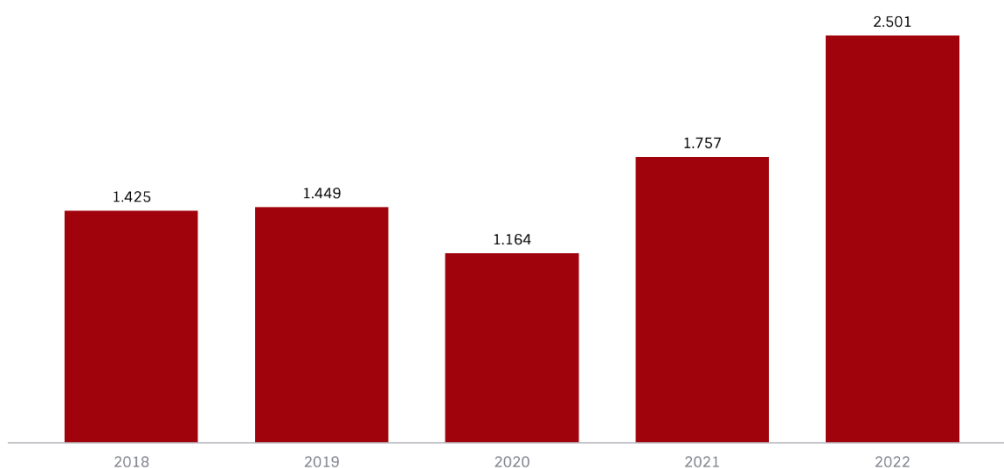
En del af Skole og Forældre

Rekordår for Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningen havde i 2022 2500 henvendelser fra forældre og pårørende til børn i grundskolen. Aldrig før har så mange forældre henvendt sig, og vi ser også, at udfordringerne, som forældrene gerne vil have rådgivning om, ofte er komplekse og har stået på i længere tid. Samtidig oplever vi gennem samtalerne, at forældrene føler, at de står meget alene med deres barn, som mistrives. De har svært ved at navigere i systemet og finde vej til hjælpen, og samtidig har de ønske om, at skolen vil hjælpe og støtte dem i højere grad.

Vi oplever, at forældre ringer ind med de samme temaer som de foregående år. Indenfor disse temaer ser vi tendenser til, at forældre og børn venter længe, før indsatsen kommer. Vi ser, at forældre efterspørger rettigheder, da de oplever, at skolen først gør noget, når lovgivningen siger, at de skal. Vi ser også flere henvendelser, hvor forældre selv har betalt for eksempelvis udredning eller behandlingstilbud til deres barn.

Årligt antal rådgivninger

Desværre har vi også mange ubesvarede henvendelser. Vi har lange ventetider og mange opkald, som vi ikke når at besvare.

Hver anden forældre ringer desværre forgæves¹, hvilket er ulykkeligt for forældrene, der ikke kan få hjælp, når de står alene i en meget svær situation.

I vores seneste brugertilfredshedsundersøgelse føler 89% af brugerne sig "i høj grad lyttet til og hjulpet" i samtalen, og 11% svarer "i nogen grad". Det viser, at Forældrerådgivningen bidrager betydeligt til at støtte forældrene og guider dem videre til fordel for deres barn og også hjælper skolen ift. problemløsningen.

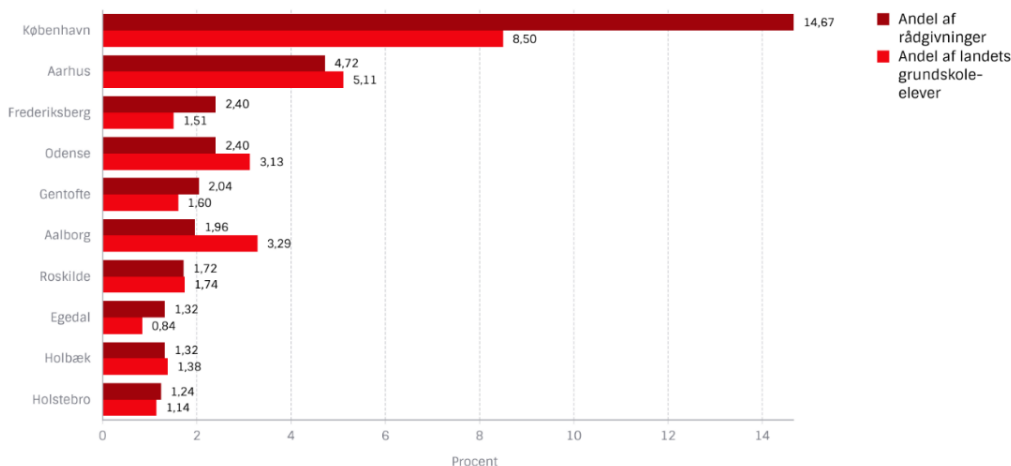
Flere forældre efterspørger bisidning. De oplever, det er svært at gå til møder med skolen alene, og har brug for, at der er en, der kan høre, hvad der bliver sagt, og kan støtte forældrene i snakken efter

¹ Påvist ved systematiske stikprøver i efteråret 2022

mødet og huske hvilke aftaler, der blev indgået. Forældrerådgivningen har et stort ønske om at tilbyde kvalificeret og faglig bisidning, men har desværre ikke ressourcerne for indeværende.

Vi har henvendelser fra hele landet. Fra nogle kommuner får vi flere henvendelser, end vi kan forvente, i forhold til, hvor mange børn der går i grundskolen i den pågældende kommune.

De ti kommuner, hvorfra flest henvender sig

Vi oplever også, at flere fagprofessionelle fra hele landet henvender sig med spørgsmål om, hvordan de bedst hjælper forældre.

Vi har skoleledere og lærere, der søger rådgivning til, hvordan de bedst lykkes med forældresamarbejdet. Det kan også være en sagsbehandler fra en kommune, der ønsker hjælp til, hvordan forældre hurtigst kan få udredt deres barn, eller det kan være en støtte-kontaktperson for en forælder, der er indsat i et af landets fængsler, der er udfordret i forhold til at være en del af skole-hjem-samarbejdet. Psykologer henvender sig, fordi de kan have svært ved at hjælpe forældre med at navigere i systemet og rådgive dem til, hvilke rettigheder de har.

Case:

Forskellig praksis i kommunerne sår tvivl

Rikke Yde Tordrup er psykolog med privat praksis og hjælper børn og forældre, der står i en svær situation. Hun er en af de fagprofessionelle, der bruger Forældrerådgivningen.

Forældrene fortæller hende om svære møder, indkaldelser og tilbud, de ikke har fået, men hendes opgave er at få dem og barnet til at bevare roen og regulere de mange følelser. Derfor guider hun også forældrene til selv at tage kontakt med skoler, kommuner og psykiatri, men nogle gange er der brug for afklaring for hurtigst muligt at få barnet i trivsel.

"Forældrene er fx med i Facebookgrupper, hvor de oplever, at andre i samme situation har fået et andet svar eller tilbud, end de selv har. Og jeg kan blive forundret over de svar, de har fået fra systemet. Det er her, jeg så kan bruge Forældrerådgivningen til at finde ud af, hvad der er op og ned. Hvis jeg kan bekræfte, at de har forstået det rigtigt, så kan det give ro."

Psykologen rådgiver forældre i hele landet, og hun oplever, at der er stor forskel på, hvilken praksis der er i de 98 kommuner. Derfor kan der hurtigt opstå tvivl om, hvad der egentlig er en rettighed, og hvad der er kommunal praksis. For hende, men især også for forældrene.

Børn uden hjælp

Forældre ringer til Forældrerådgivningen, fordi de oplever, at de ikke får den hjælp, som barnet har behov for. Mange har forsøgt en dialog med skolen og har måske gennem flere år delt deres bekymring for deres barns trivsel med skolen i håbet om, at skolen tager initiativ til en indsats, der hjælper barnet.

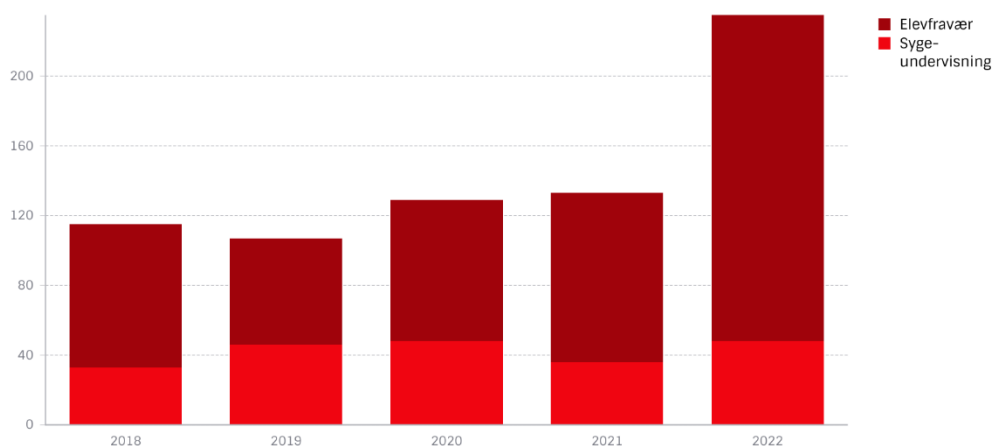
Når forælderen kontakter os, er barnet ofte i svær mistrivsel, og vejen til bedring ser lang ud. Ofte er barnet ikke i skole, og forælderen er ikke på arbejde. Familien er ofte i krise på grund af situationen, og vi mærker desperationen. Måske er flere aktører inde over for at hjælpe med forskellige indsatser, og forælderen oplever at stå i en projektlederrolle og skal forestå, at information bliver delt, og referater bliver skrevet.

Det er utroligt opslidende for en forælder både at agere i de mange roller og samtidig forsøge at passe et arbejde og være omsorgsgiver for barnet og eventuelle søskende. Vi oplever desværre også i stigende grad, at forældrene ikke får hjælp og søger rådgivning, fordi de ikke ved, hvor de skal henvende sig.

Vi har i de seneste fem år haft relativt mange henvendelser om børn med længerevarende fravær. Vi er særligt opmærksomme på, at forældre til børn, der ikke har en permanent funktionsnedsættelse eller er udredt, ofte lander mellem flere stole i systemet og derfor ikke kan få hjælp til deres barn. Vi ser en tendens til, at flere forældre i denne gruppe henvender sig til Forældrerådgivningen.

Fravær og sygeundervisning

Årligt antal rådgivninger, der har fravær eller sygeundervisning som primært tema

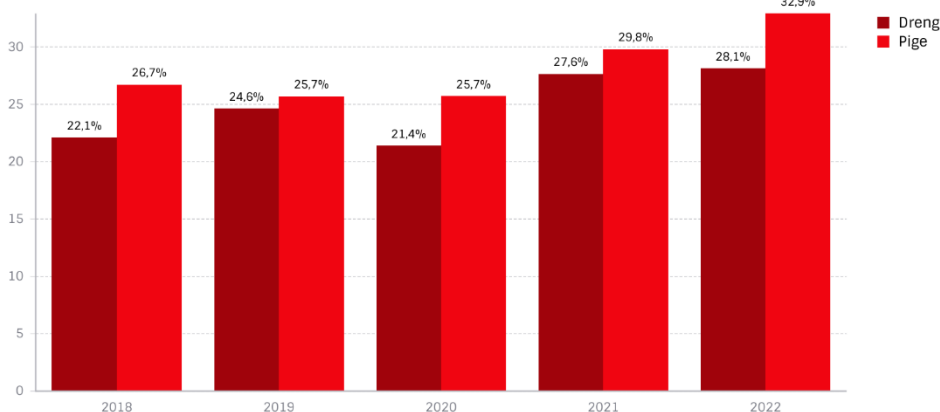
Mistrivsel

I Forældrerådgivningen mærker vi også, at mange børn er i mistrivsel.

Vi definerer mistrivsel som et bredt begreb, der kan dække over børn, som er udfordrede i deres deltagelsesmuligheder i skolens fællesskaber, og hvor der ikke umiddelbart er et specialpædagogisk behov. Vi ser en tendens til, at vi får flere henvendelser, hvor børn er i svær mistrivsel på grund af udefrakommende faktorer. Der kan være udfordringer i klassens fællesskab med uro og mange lærerskift. Det kan også være, at barnets forældre har været igennem en skilsmisse. Ofte er der tale om, at flere faktorer spiller sammen og påvirker barnets trivsel.

Vi ser en stigning i henvendelser om mistrivsel. Generelt har Forældrerådgivningen en overvægt af henvendelser, der drejer sig om drenge, men når det handler om mistrivsel, er det i højere grad piger end drenge, der har problemer.

Andel af rådgivninger med mistrivsel som tema, fordelt på køn

Case

Manglende støtte og tovtrækkeri går udover trivslen

Laila har i halvandet år kæmpet for, at hendes datter kan få specialpædagogisk støtte i skoletiden. En støtte, som den pædagogisk psykologiske vurdering (PPV) anbefaler, men skolelederen ikke vil give. Den afgørelse er Laila langt fra tilfreds med, og hun vil klage til Ankestyrelsen, men skolelederen vil ikke sende klagen. Derfor søger hun hjælp hos Forældrerådgivningen.

"Det har været et langt tovtrækkeri. Efter vi fik en PPV, så skulle vi slås med børne- og ungeforvaltningen for at få en henvisning til udredning. Den mente de så, lægen skulle lave. Og det var et frygtelig forløb, hvor mit barn både havde svært ved at forstå lægen med megen stærk accent og endnu engang skulle fortælle om følsomme ting. Kvaliteten af screening for autisme blev dårlig, og min datter blev afvist i børnepsykiatrien. Samtidig vil skolen ikke give den støtte, der anbefales."

Derfor vil Laila klage. Hun arbejder selv i det offentlige og har kendskab til processen. Men da klagen er lavet, vil skolelederen ikke sende videre, som det ellers står sort på hvidt, at hun skal. Laila tager kontakt til kommunens skolechef. Afvisningen fastholdes. Næste skridt er kontakt til Ankestyrelsen. Her beder de Laila sende klagen til dem. Ankestyrelsen sender herefter klagen tilbage til skolelederen med besked om at sende tilbage igen til Ankestyrelsen. Yderligere ventetid for Lailas datter.

"Om halvandet år skal min datter starte på en ny skole, da 6. klassetrin er skolens sidste. Mit mål er at få en afklaring inden da. Jeg orker ikke at starte en ny kamp i et nyt tilbud. Hun er også ordblind og er også indstillet til "læseløft", som er skolens indsats overfor læsesvage elever. Hun blev indstillet i august måned, og jeg har spurgt mange gange til det, men hver gang er svaret, der ikke er ressourcer. Det har jeg også klaget over, men ingen svarer. Hun lærer pt. ikke noget og må koble sig på de ressourcestærke i gruppearbejdet. Men det føles som en form for opbevaring lige nu."

Lailas datter er sårbar, så derfor er et andet skoletilbud ifølge Lailas mor ikke en mulighed. Og mistrivslen vokser.

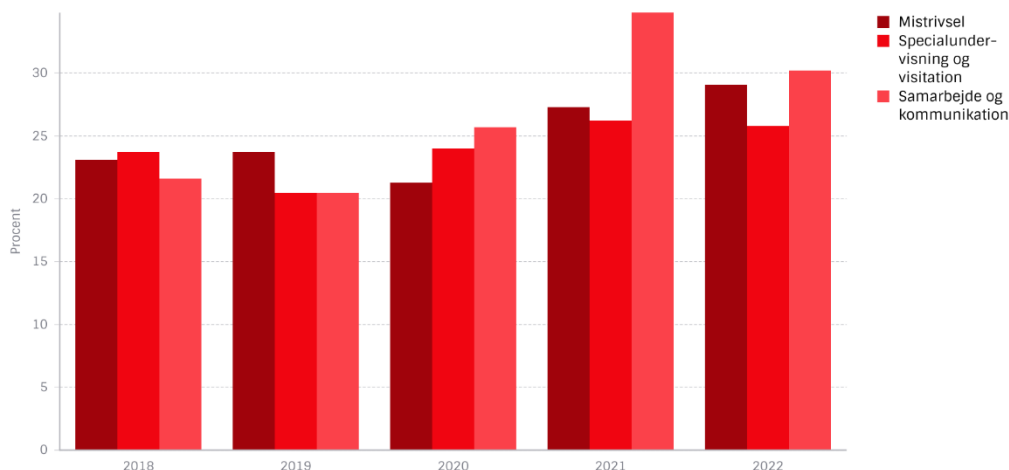
Paragraffen som skyts i kampen for hjælp

En overvægt af henvendelserne til Forældrerådgivningen handler om et barn, der har behov for, at skolen gør en indsats for at inkludere det i de faglige og sociale fællesskaber. Rigtig ofte føler forældrene sig udfordrede i samarbejdet med skolen omkring dette. Det kan være, at forældrene synes, at skolen gør for lidt, eller at de har ventet meget længe på et møde.

Mange forældre er også udfordrede af, at kommunikationen med klassens lærere foregår skriftligt på Aula. Det kan være svært at få nuancerne med i en besked på Aula, og misforståelser opstår let. Det er vores oplevelse, at mange af de problemer, som forældre henvender sig til os med, kunne være undgået, hvis samarbejdet mellem skole og hjem var mere baseret på det mundtlige fremfor det skriftlige. Fra Forældrerådgivningens perspektiv virker ressourcerne til skole-hjem-samarbejdet knappe, og fagligheden i arbejdet mangler mange steder.

I ca. 10 % af henvendelserne, hvor forældrene primært er udfordrede i samarbejde eller kommunikation med skolen, er spørgsmål om rettigheder også et element i problemet.

De tre mest almindelige temaers andel af rådgivningerne

Forældre oplever, at skoler først tager initiativ til indsatser, når lovgivningen påbyder dem det. Det betyder, at forældre efterspørger rettigheder, når de henvender sig til os. Hvis den forebyggende indsats overfor barnet blev iværksat tidligere, og kvaliteten i indsatserne var tilstrækkelig, så ville forældrene formentlig ikke på samme måde efterspørge lovgivning, der kan give adgang til hjælpen.

Vi ser også eksempler på forældre, der får medhold i Klagenævnet for specialundervisning, hvor kommunen ikke følger afgørelsen. Forældrene er frustrerede og ved ikke, hvor de skal gå hen. Vi ser også forældre, der får medhold i en klage til den nationale klageinstans mod mobning ved Dansk Center for Undervisningsmiljø, og hvor skolen måske udarbejder en handleplan for eleven, men fortsætter samme praksis som før. Vi har sågar haft henvendelser, hvor denne praksis er almenkendt og har stået på i årevis.

Privatøkonomien spiller en rolle

Da ventetiderne til udredning i det psykiatriske system er lange, vælger mange forældre selv at betale for en udredning i privat regi med en henvisning fra egen læge. Forældre gør dette, da de oplever, at det er nemmere at få hjælp til barnet, når de har en udredning, hvor barnets udfordringer er grundigt beskrevet af en læge.

Adgangen til udredning i det offentlige kan måske være begrænset af lange ventetider eller andre årsager, såsom at regionen kun udreder børn, der er henvist fra PPR.

Vi får henvendelser fra forældre, hvor privat udredning ikke er en mulighed af økonomiske grunde, og de oplever derfor, at deres barns mulighed for at få hjælp i skolen er begrænset.

Det er en ny tendens, og vi overvejer derfor, om vi i fremtiden skal føre statistik over disse henvendelser.

Vi hører også fra forældre, at det kan være rigtig svært at få barnet henvist til psykolog eller anden terapeutisk behandling, når der er tale om f.eks. mistrivsel- eller angstproblematikker. Forældre, som ikke selv kan betale for behandlingen, er derfor bekymrede for deres barns muligheder.

Det er vores indtryk, at der er utrolig stor forskel på adgangen til mindre kommunale behandlingstilbud i PPR-regi afhængig af, hvor i landet man bor, og dermed er der også kommuner, hvor forældre selv skal betale, hvis deres barn skal have hjælp.

Case

Pige tvangsoverflyttet efter mobning fra lærer

En uge inde i 9. klasse får Louise besked om, at hendes datter skal tvangsoverflyttes til en anden skole. Hun står helt uforstående overfor den beslutning med en ulykkelig datter i baggrunden. Nu har hun klaget til både DCUM og kommunens borgerrådgiver efter rådgivning hos Forældrerådgivningen. Begge steder har hun fået medhold i klagen, og der udtales skarp kritik af skolen og forvaltningen.

"Det er simpelthen magtmisbrug fra skolelederens side. Der er slet ikke tænkt på barnet i den her sag. Hun er blevet mobbet af en lærer gennem flere år og er derfor i dyb mistrivsel. De vender det blinde øje til og handler ikke på det. Og pludselig kommer der alle mulige anklager mod mig og min datter. Der har ingen proces været. Ingen beskeder på Aula. Ingen advarsler eller partshøringer. Hun er blevet tvangsflyttet uden grund."

Hele det forudgående forløb med mobning har kostet sygemeldinger både hos Louise og datteren. Datteren fik skolevægring, og når der skulle laves handleplaner for at få hende tilbage, så var det hende, der var problemet - ikke læreren. Derfor kunne Louise heller ikke skrive under på handleplanerne. Da datteren endelig kom tilbage til skolen, fik hun lov til at have en telefon i skoletiden, da det gav hende tryk. Men den aftale blev pludselig annulleret uden besked til Louise eller datteren. Forløbet har haft store konsekvenser for Louises datter. Hun har været i dyb sorg over at miste sin klasse, følt frustration og magtesløshed. Og hendes tillid til voksne er i høj grad blevet svækket.

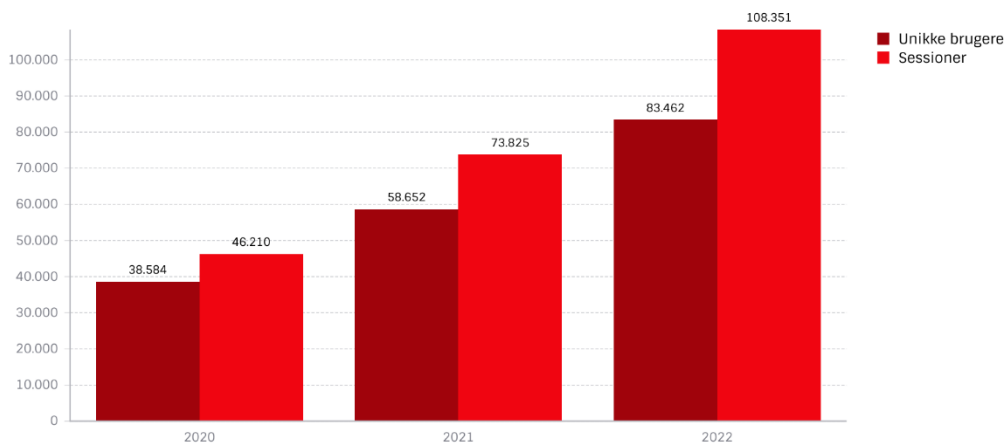
"Skoleledere kan åbenbart gøre, som de vil, og har ekstremt magt nogle steder. De kender hinanden og forvaltningen. Jeg har haft oplevelsen af, at hun slet ikke har haft en retssikkerhed, og derfor vil jeg også gerne stå frem, så det ikke sker for andre. Og så vil jeg kæmpe videre for, at min datter får en undskyldning, for det fortjener hun, og det er vigtigt for at få tilliden tilbage."

Louises datter går nu på en ungdomsskole. En skole, der forventede en pige med store udfordringer, men som til deres forbløffelse fik en helt almindelig pige.

Øget kendskab og færre ressourcer

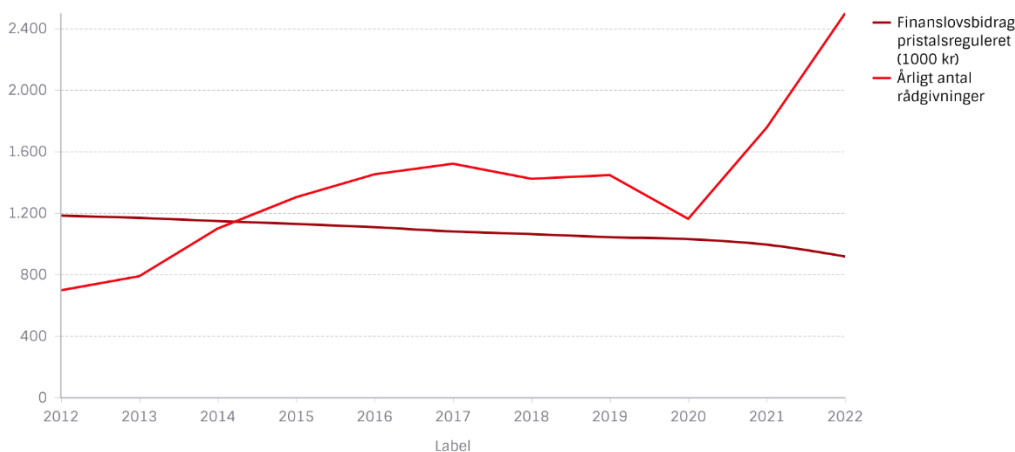
Trafik på forældreraadgivningen.dk

Unikke brugere og antal sessioner for årene 2020 - 2022

Forældrerådgivningen bliver stadig mere tilgængelig for forældrene. Mange skoler vælger at gøre opmærksomme på os på Aula, og der er også adgang til os fra borger.dk samt fra uvm.dk. Tal og viden fra Forældrerådgivningen medvirker i historier i landets medier. Alt dette øger kendskabet til Forældrerådgivningen og giver øget trafik på vores hjemmeside.

Bevilling vs. rådgivninger

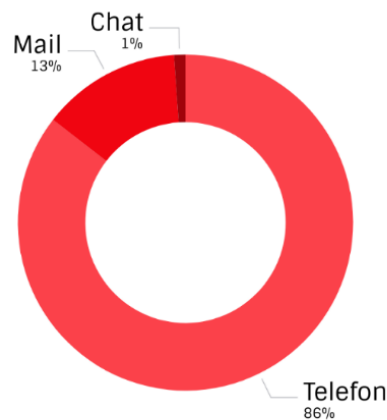

Finanslovsbidrag er pristalsreguleret efter årsgennemsnittet for nettoprisindekset (2015=100) fra Danmarks Statistik

Desværre har vi over en lang årrække mærket en nedgang i bidraget til Forældrerådgivningens drift over finansloven. Hvis det store behov, der er for rådgivning hos forældrene i landets skoler, skal imødekommes, er det nødvendigt, at Forældrerådgivningen får tilført flere midler, som skal gå til rekruttering af flere rådgivere og koordinering, kompetenceudvikling og supervision af disse rådgivere.

Platform for rådgivning i 2022

Vi har på grund af manglende ressourcer ikke haft mulighed for at tilbyde chatrådgivning i det omfang, vi gerne vil. Chatten er derfor kun åben fredag formiddag. Der er et stort uopfyldt behov for chatrådgivning, fordi det er en fleksibel rådgivningsmulighed, forældre kan tilgå fra en arbejdsplads eller i hjemmet.

Podcast – Spørg om Skolebørn

Forældrerådgivningen har, sammen med Københavns Professionshøjskole og med midler fra Trygfonden, i 2022 udgivet podcasten "Spørg om Skolebørn" i 12 afsnit.

I hvert afsnit af podcasten, *Spørg om skolebørn*, møder vi en forælder, der har oplevet udfordringer med sit barns skolegang. Lederen af Skole og Forældres forældrerådgivning og en ekspert fra Københavns Professionshøjskole belyser emnet og giver gode råd til forældre, der står i en lignende situation.

Podcasten henvender sig først og fremmest til forældre med børn i grundskolen, men er også versioneret til et undervisningsmateriale til læreruddannelsen. Tilsammen har der været mere end 11.000 downloads på de 12 afsnit, og podcasten har været afprøvet live til Uddannelsesdebatten i Nørre Nissum.

Find podcasten her: www.foraeldreraadgivningen.dk/artikel/podcast-spørg-om-skolebørn

Om Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningen er en uvildig rådgivning, hvor forældre og andre, der oplever vanskeligheder i forhold til et barns skolegang, kan få anonym rådgivning via telefon, chat eller mail.

Fra 2023 er Forældrerådgivningen akkrediteret under Rådgivningsdanmark. Certificeringen gives for en 3-årig periode og er et kvalitetsstempel. Det betyder at rådgivningen har været igennem en kvalitetsvurdering af, hvorvidt tilbuddet lever op til en række fællesstandarder for gratis sociale rådgivningstilbud.

Udgangspunktet for al rådgivning ved Forældrerådgivningen er at have fokus på forældrenes egne ressourcer og handlemuligheder i samarbejdet mellem skole og hjem. I rådgivningen lytter vi altid til brugerne og søger at hjælpe dem med at løse en problemstilling med fokus på, hvad der er bedst for deres barn.

Forældrerådgivningen er forankret i Skole og Forældre og er et tilbud til alle forældre med børn i grundskolen uanset skoleform. Forældrerådgivningen har eksisteret siden 2006 og er finansieret af Undervisningsministeriet gennem finanslovsbevillinger i form af driftslignende tilskud.

Rådgiverne er frivillige, der ulønnet arbejder for at fremme skolebørns trivsel og læring. Alle rådgivere har gennem en årrække beskæftiget sig med børn, familier og samarbejdet mellem skole og hjem ofte som skoleleder, lærer eller ansat ved en kommunes Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Gennem løbende kompetenceudvikling og supervision sikres, at alle rådgivere har de fornødne kompetencer og ressourcer til at yde en kompetent og professionel rådgivning. Ved udgangen af året var der 16 aktive rådgivere.

